

Ak Parti'nin Yapamadıkları Ya Da Beşi Bir Yerde

Her ne kadar malumu ilana gerek yok deniyorsa da; yaklaşık 13 yıl süren Ak Parti'nin kurumsal kimlik ve hizmetlerinin tadad edilmesi zaman zaman elzem hale gelmektedir. Bilindiği gibi yaptıkları; onlarca ana hizmet ve yatırım kaleminden oluşmaktadır. Gerçekçi olmak gerekirse Ak Parti'nin yapamadıkları, yaptıkları ile kıyaslanamayacak kadar azdır. Esasen beş ana başlıkta ele aldığım "Ak Parti'nin Yapamadıkları" konusunda Parti'nin YÖK Reformu hariç bir taahhüdü de bulunmamaktadır. Buna rağmen Ak Parti'nin yapamadıkları "beşi bir yerde"ye benzemektedir, yani altın değerindedir. Önümüzdeki dönemde bunların yapılabilmesi için belirlediği izlenceye bağlı bir süreç işletilebilecektir. Bu da Ak Parti için vazgeçilemez izlencedir. Buna göre ; akademisyen olan Başbakan Sayın Davutoğlu bu sürecin başlamasını çok yönlü siyasal içerme ilkesine bağlı olarak sağlayabilir. Büyük Kongrede yapılacak işler başlığı altında aşağıdaki konularda yeni kararlar alınabilir. Bu konular Parti karar organları da güncellendikten sonra ele alınmalı, geleceğe yönelik projeksiyonlar sürece dahil edilmelidir. Böylece müspet sayılabilecek stratejik girizgahtan sonra gelelim Ak Parti'nin Yapamadıkları Konusu'na;

1. Bürokrasiyi eski usul ve esaslardan kurtararak ülkenin yönetiminde modernleşmeyi yeterince sağlayamadı.

Bunun sebebi ; eski anlayışa sahip yeni bürokratlarla yeni işleri yapmaya, yeni stratejileri geliştirmeye çalıştı. 3000 civarındaki önemli pozisyon; genelde klasik anlayışa sahip, konu alanlarıyla doğrudan ilgili olmayan, risk alma ve kendilerini geliştirebilme becerileri ile yeterince donanmamış , mevzuatın öngördüğü şartları şeklen taşıyan kimseler tarafından kamu bürokrasisi işlevsel hale getirilmeye çalışıldı.

Devletin insan kaynakları havuzunda görece kristalize olmuş, deneyim ve bilgi sahibi, projeksiyon ve tasarım avantajına sahip, çok sınırlı sayıdaki bürokratlar ; bürokrasinin siyasi şeflerini kalıcı olarak kendilerinin vazgeçilemez olduğu konusunda ikna etmişlerdir. Gerçekten siyasi şefler bu bürokratlardan asla vazgeçememiş; ehliyet ,liyakat, kariyer, bilim, meslek, gelecek tasarımı bakımından yeni yüzlere ve özellikle de genç bürokratlara yeterince şans verilmemiştir. 13 yıldır mevcut bürokratlar kendi çaplarında Parti'nin doğasına aykırı olarak bilinçli veya bilinçsiz olarak oluşturmaya çalıştıkları statüko için iyi yetişmiş yeni yüz ve kadroları kendileri için tehdit olarak algılamışlardır. Bu atmosferde analiz-sentez, değerlendirme ve sonuca gidebilme ve kaliteyi ikame etme yerine sadakat ve sorun çıkarmama ilkesi ikame edilmiştir. Oysa önemli olan sorunları görmezden gelmek değil, her aşamada ortaya çıkan sorunları çözmek gerektiği, ilkesinden hareket etmek elzemdir.

Fasit daire havuzundaki binlerce pozisyon sahibi, açıkça siyasi şeflerin himayesindeki bu kristalize egemen çevreyi gözler hale gelmişler; İdari Rejimin, İdare Hukukunun

gerekleri yerine iradelerini mahdut sayıdaki bürokratin inisiyatifine terk ederek kendilerine sözde bürokratik müdahale alanı açmaya (genişletmeye) çalışmışlardır. Politik iktidarın hem şimdiki liderinin hem de Sayın Erdoğan'ın karizması, performansı, pragmatizmi ve her türlü iş ve ameliye de sonuca bakma becerileri ile klasik bürokratların davranış kalıpları yeterince örtüşmemektedir. Aradaki fark; birinci maddedeki tespit ve tanıyı oluşturmaktadır. Bu tespit ve tanı, bürokrasiye yeniden neşter vurmanın önemli olduğunu ve ne kadar kolaylaştığını da gözler önüne sermektedir. Büyük kongre sonrası Ak Parti ve koalisyon ortağı iktidar; kamu bürokrasisini, modern devlet ve sosyal refah devleti ilkeleri doğrultusunda iyiden iyiye gözden geçirmelidir. Mahdut sayıdaki kristalize olduğunu ifade ettiğimiz bürokratlar kendi lehlerine bürokratik müdahale alanlarını durmadan genişletmeye çalışmaktadırlar. Koalisyon; bu uygulamaların iktidarının manevra alanını yeterince daralttığını görebilmelidir. Burada asıl olan, önemli ve doğru olan politik iktidarın hareket alanının geniş olmasıdır.

2. Ak Parti Sosyal Refah ve Sosyal Yardım Hizmetlerini Amaca Uygun ve Profesyonel bir şekilde örgütleyemedi.

Politik iktidar; sosyal yardım bütçe ve imkanlarını olabildiğince geliştirip-genişleterek 2002 deki taahhütleri çerçevesinde yoksullukla mücadele etmeye çalıştığı halde, çoğu kez bu durum hükümet aleyhine gelişmeleri ve çelişkileri beraberinde getirmiştir. Merkezi yönetim, yerel yönetimler, STK'lar ve gerçek kişiler bu konularda ayrı ayrı tellerden çalmaktadırlar. Aynı alandaki konu alanlarını (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü örneğinde olduğu üzere) yeniden alt konu alanlarına ayırarak örgüt sayısını arttırmak yeni makam ve hizmet alanları ihdas etmek sorunları çözememiştir. Örgüt sayısı arttıkça, örgütsel yapı genişledikçe hantallık artar. Hatırlanacağı üzere aynı gerekçelerle Ak Parti bakanlıkların sayısı da azaltılmıştı.

Baştan saptanan bu merkezi ve doğru uygulamaya aykırı olarak SHÇEK'ten Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardım Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Primsiz Hizmetler Genel Müdürlüğü v.b birçok genel müdürlük ve genel müdürlük düzeyinde başkanlık türetilmiştir. Tabii SHÇEK bu kadar genel müdürlük doğurunca bir hizmet bakanlığı da zorunlu hale gelmiştir. Buna rağmen bakanlığın adı bile amacı ve işlevleriyle yeterince örtüşmemektedir. Bir çok rapor ve makalemde ısrarla vurguladığım halde Sosyal Hizmetler veya Sosyal Refah Bakanlığı olması gereken isim; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmuştur. Şunu unutmayalım bakanlıklara ad vermek çocuklara ad vermekten de önemlidir. Bu işlerle uğraşan bürokratlar bırakınız spesifik olarak sosyal hizmet ve sosyal refah programları konusunda donanımlı olmayı ; alanlarındaki mesleki eksikliklerini

gidermeyi, ellerine bir genel sosyal hizmet ve yönetim veya sosyal hizmetlere giriş kitabı alıp okusalar, okuyup uygulasalar belki daha iyi sonuçlar çıkardı ortaya.

Mesleki, profesyonel ve bilimsel süreçler işlemeyince; Ak Parti en çok yatırım yaptığı alandan (ASPB) takdir kadar da eleştiri aldı. Ne demek istediğimi açmaya devam ediyorum.

Bilindiği üzere SHÇEK, ya da “ÇEK savaş şartlarında kurulmuştur. Gerek yoktur, kapatılmalıdır.” görüşü açıkça ileri sürülebilir ve kapatılabilirdi. Bu kuruluşu yeniden yapılandırmak üzere haklı gerekçe oluşturmak için bu kadar genel müdürlük kurmaya, bu kadar kadro ihdas etmeye, devlete ve millete bu kadar yeni yükler getirmeye gerek yoktu. Cumhuriyet Döneminde Sosyal Hizmetler ve Sosyal Hizmet Müesseseleri konusunda çalışmış, alanda az çok bilinen bir sosyal hizmet uzmanı ve sosyal pedagog olarak yeniden örgütlenme çalışmalarına dahil edilmeyi isterdim. Bu süreçlerin dışında tutulmam ilginçtir. Ne yazık ki; erişebildiğim veya katılabildiğim bazı toplantı ve metinlerde de eski şeylerin yeni gibi tanıtılmaya çalışıldığını gözledim.

Çocuk yuvası ve yetiştirme yurtlarındaki çocukların, huzurevlerindeki yaşlıların; bir memur maaşı karşılığı “sosyal ücret” ödemek koşulu ile sosyal incelemesi yapılmış kendi ailelerine teslimi sağlanır, SHÇEK ve bağlı kuruluşları doğrudan koordinatör kuruluş haline getirilebilirdi. Zaten bir çocuk, yaşlı veya özürünün devlete kurumsal maliyeti takriben bir memur maaşına eşittir. Bu doğrudan istihdam sorunun çözümüne önemli bir katkı olurdu ve yapay olarak oluşturulmuş sevgi evleri, çocuk evleri ve çocuk yuvaları yerine daha sahici ve gerçek sevgi evleri böylece hayata geçerdi. İnsanların kader haritalarına beşeri ölçülerde en büyük etkiyi yaparken ince ayarların asıl sahibinin Cenab-ı Hak olduğunu da içselleştirmek gerekir.

Ne yazık ki; bu tevsii örgütsel gelişme yetmedi, kadın ve erkek sığınma evleri, ŞÖNİM ve ÇİM’ler açtık. Ailede en küçük bir sorunu olan sığınma evlerine doğru akmaya başladı. Aile üyeleri; eş ve çocuklarıyla birlikte zorlukları aşmak, bulduyuyla yetinmek, kendi sorunlarını çözme yeteneklerini geliştirmek varken kolaycılığa kaçarak sığınma evlerinin yolunu tuttular. Şunu unutmayalım; hiçbir zaman devletin görevi, üyeleri aileden koparacak ortamları oluşturmak değildir. Esas olan intibak sıkıntısı çeken veya sorunlu olan üyeleri aileye ve topluma kazandırmaktır. Gevşek aile modellerinin geleceğimizi tehdit ettiğini bilmemiz gerekir. Bunlar da yetmedi...

Kamuoyuna zaman zaman yansıdığı üzere sorunlarıyla baş edemediğimiz mahdut sayıdaki yetiştirme yurtları ve çocuk yuvaları da sevgi ve çocuk evleri adı altında küçük gruplar halinde onlarca mikro kuruma dönüştürülerek yaygınlaştırıldı. Bunları yaparken bir pilot uygulama ve deneysel araştırma zahmetine bile katlanmadık. Az sayıdaki yuva ve yurda uzman eleman bulunamazken yeni ihdas edilen yüzlerce sevgi evi ve çocuk evine yeterli sosyal hizmet uzmanı, psikolog, çocuk psikiyatir, sosyal

hemşire, bakıcı anne-babayı ve sağlık elemanlarını nereden bulduk da ve istihdam ediyoruz? Sorusu zorunlu olarak akla gelmektedir.

İşin doğası gereği önce yeni kurulan genel müdürlükler bütçeden doycak sonra da yetim çocuk, yaşlı ve özürllülere kaynaklar sıralı olarak pay edilecektir. Korunmaya muhtaç çocukların maddi anlamda paydaşları durduk yerde olabildiğince artmıştır. Yani;

- a. Sosyal yardımlar sosyal devlet ilkesine uygun bir hale getirilememiştir. Bunda hat elemanlara daha doğrusu sosyal hizmet uzmanlarına olan menfi yaklaşımın etkisi büyüktür. Bu durum genelde bir personel kargaşasını da beraberinde getirmektedir.
- b. Sosyal yardım yapılacak aile ve bireylerle ilgili nesnel veri tabanı oluşturulamamıştır.
- c. Alana bana münasip bir makam deyip dolaylı gelenlerin durumu alan hakimiyetini güçleştirmekte, bu uygulama yükselme ümidi azalan hat elemanların da motivasyonunu düşürmektedir.
- d. Kimi yerel yöneticiler sosyal yardımları insanları incitecek ortamlarda şova dönüştürerek yapmaktadırlar. Artık buna bir son verilmelidir. Halbuki bu durum "sağ elin verdiği sol elin görmemesi gerektiği" inceliğine sahip dinimizin prensiplerine de modern sosyal refah anlayış ve ilkelerine de aykırıdır. Bu yardımların insan ve aileler incitilmeksizin mahalle sosyal temsilcisi sosyal çalışmacıların koordinesinde yapılması gerekmektedir.
- e. STK yardımlarının içeriği ve şekli konusunda da devlet rol modeli olabilmelidir. Merkezi ve yerel yönetimler bunu açıktan yapınca STK ve gerçek kişiler de işleri çok daha ileri götürerek riya yarışı yapabilmektedirler.

3. Bu dönemde okulöncesi eğitim yeterince yaygınlaştırılamamıştır.

2002 öncesi sanayi bölgeleri ve büyük kentleri içerecek şekilde plan hedeflerinde ele alınan okulöncesi eğitim, bu dönemde her bölgede yaygınlaştırılamamıştır. Şimdilerde 4+4+4'le durum içselleştirilmeye çalışılmaktadır. Kuramsal çerçeve bir yana uygulamada çocuk yetiştirenler yakından bilir. Kişilik kuramcılarına göre; çocuğun kişiliğinin temeli ilk üç yılda, bilemediniz ilk beş yılda atılır. Yaklaşık 13 yılını doldurmak üzere olan bu hükümetle doğanlar şimdi onüç yaşındadır. Okulöncesi eğitim; doğu ve güneydoğuda daha doğrusu ülkemizin her yerinde tavizsiz uygulansaydı, okullaşma oranı %90'ların üzerine çıksaydı, Milli Eğitim Bakanlığı milyonlarca sağlam kişiliğin temeli atılmış olacaktı. Bunu hem bir teorisyen (sosyal pedagog) hemde eski bir kreş ve gündüz bakımevi, kurucusu, hem de torun yetiştiren bir dede olarak ifade ediyorum. Özetlenenler yapılsaydı; sokak çocukları, dilenen çocuklar, korunmaya muhtaç çocuklar, taş atan çocuklar sorunu minimize olduğu gibi terör bu kadar güçlenecek ortamdan mahrum bırakılmış olacaktı.

Her sorunda olduğu üzere özellikle terör; bir eğitim sorunu olarak görülüp buna göre strateji geliştirilmedikçe çözülmesi daha uzun yıllara kalacaktır. Eğitim; medyada sık sık boy gösterip eğitimin açık ve ana işlevlerinden dahi habersiz olduğu veya bunu göz ardı ettikleri anlaşılan akademisyen ve stratejistlerin önerdiklerinden çok daha önemlidir. Terör örgütlerinin dahi elemanlarını örgüt amaç ve ilkeleri doğrultusunda zor koşullar altında uzun süre eğittikleri gerçeği ortada iken biz hala; ekonomik önlem, sosyal önlem, kültürel haklar, ...v.b. öncelik sıralaması tartışmalı konular üzerinde durmaktayız. Bu koşullarda Klasik Devlet'in iki ana işlevi öne çıkmaktadır. Birincisi Güvenlik, ikincisi ise; çok geç kalınmış da olsa; Okulöncesi Eğitim ve devamında ilköğretimi çok sıkı tutmalıyız. Okullaşma oranını her bölgede %100'lere yaklaştırmalıyız. Üçüncü olarak da sıralı bir şekilde ekonomik, sosyal ve kültürel önlemler değerlendirmeye alınmalıdır.

4. Dokunulmazlıklar Sınırlandırılmadı. Siyasi Partiler Kanunu Değiştirilemedi, Tercihli Sistem veya Türkiye Milletvekilliği Uygulamasına Geçilemedi.

Liderlerin tercih ve yaklaşımları önemlidir. Buna rağmen tercihli sistem liderlerin sıralama hatalarını milletin gidermesine imkan vermektedir. Alanlarında temayüz etmiş, mutemet 100 parlamenter toplumun kaynaşması bağlamında bölgesel, ulusal ve uluslar arası düzeylerde hizmetler verebilirler. Türkiye Milletvekilliği Uygulaması getirildiğinde, Parlatentonun saygınlığının daha da arttığı görülecektir. Yeni Lider Erdoğan'ın 3 (Üç) dönem sonrası için Tüzükle getirilen demokratik sınırlandırmayı koruyacağı beklentisi içindeyiz. Aksi halde Ak Parti Anatomik yapısı kendini yenileyemeyeceği gibi, eskiyen yüzlerin kurbanı olacaktır. Uzun süre milletvekilliği, bakanlık, MKYK üyeliği, parti yöneticiliği ve yerel yöneticilik yapanların yüzleri eskime tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu tehlikeyi Sayın Erdoğan'ın görmemesi düşünülemez.

5. Vadedilen Üniversite reformu yapılamadı.

Bu konudaki görüşlerim, YÖK ve ÖSYM' nin Yeniden Yapılandırılması, Üniversite Öğretim Üyelerinin Kaynağı ve Giriş denetimi, Olumlu ve Olumsuz Değerde Öğretim Üyelerinin Tasnifi, Rektör Seçimleri ve Üniversitelerin Yönetimi konularındaki görüş ve önerilerim kişisel web sayfalarımnda zaman zaman yer almaktadır.

Özel sektörün içinde olduğu, biri birleriyle ve dünyayla yarışan, kendi kendisini yönetebilen; topluma ve insanlığa katkı sunan; teknik, araştırma, uygulama, eğitim ve sağlık üniversiteleri oluşturulmalıdır. 2 yıllık bütün okullar sertifika ve ara eleman yetiştirmek ve ihtiyaca cevap vermek üzere tekrar Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde toplanmalıdır.

Sonuç ;

Ak Parti'nin; çok samimi, nesnel gözlemleri içeren, pedagojik, yönetsel, siyasal ve sosyal önerilerini kongre sonrasında sistematik olarak ele alıp sonuçlandırması kendisi açısından elzem görünmektedir. Yeni Dönemde bütün partiler toplumumuz için geçmişle kıyaslanmayacak ölçüde daha da hayırlı hizmet ve uygulamalara yönelirler, İnşallah.

Eski kadro ve anlayışlarla Yeni Türkiye vadetmek tartışmalıdır. Eski anlayışla yeni işler yapılamaz. Yeni işler; bilimsel ve mesleki yetkinliği olan alan hakimiyeti yüksek, ülke ve dünya gerçeklerinden haberdar özverili kadrolarla yapılabilir. Yeni işler; ne iş olsa yaparım, münasip bir makam istiyorum diyen, mezuniyet belgelerini cer kağıdı haline getirenlerden kurtarılmalıdır .Unutmayalım en basit düzeyde klasik yönetim anlayışında bile "işe göre adam" politikası öngörülmektedir.